

**2020 წლის მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის
„ლეონარდო და ვინჩის“ პირობები**

მუხლი 1. ზოგადი დებულებანი

1. მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის „ლეონარდო და ვინჩი“-ს (შემდგომში - კონკურსი) მიზანია ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მიმდინარე რეფორმების ხელშეწყობა; სასწავლო პროცესის სტიმულირება-სრულყოფა, სწავლისადმი ინტერესის გაღვივება; ინოვაციებისა და ტექნიკის მიმართ მოსწავლეთა ინტერესის გაღვივება; შემოქმედებითი აზროვნებისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება.
2. კონკურსი ტარდება საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 23 თებერვლის N98 დადგენილების შესაბამისად.
3. კონკურსის ადმინისტრირებას ახდენს სსიპ - შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი (შემდგომში - ფონდი).

მუხლი 2. კონკურსში მონაწილეობა

1. კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია პირს, რომელიც არის საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების (სახელმწიფო და კერძო სკოლების) VII-XII კლასის მოსწავლე.
2. კონკურსში განაცხადების წარდგენა შესაძლებელია ინდივიდუალურად და ჯგუფურად. ჯგუფის წევრთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კლას(ებ)ის სამ მოსწავლეს. კონკურსზე პროექტის დარეგისტრირების შემდეგ ჯგუფის წევრთა ცვლილება დაუშვებელია.
3. თითოეულ გუნდს შეუძლია გუნდის ლიდერის დანიშვნა, რომელიც მიმდინარე სამუშაოებს გაუწევს კოორდინაციას, იქნება გუნდის სპიკერი და საკონტაქტო პირი. მიუხედავად ამისა, გუნდის თითოეულ წევრს უნდა შეეძლოს სპიკერის/ საკონტაქტო პირის როლის შესრულება, უნდა იყოს სრულად ჩართული პროექტში და იცნობდეს მის ყველა ასპექტს. საბოლოო ნამუშევარი უნდა ასახავდეს გუნდის ყველა წევრის კოორდინირებულ ძალისხმევას. გუნდური პროექტი შეფასდება ინდივიდუალური პროექტების მსგავსი წესებითა და შეფასების კრიტერიუმებით.
4. ერთი და იგივე პირი ვერ იქნება საკონკურსოდ წარდგენილი ორზე მეტი განაცხადის ავტორი ან თანაავტორი. გამარჯვების შემთხვევაში დაფინანსდება მხოლოდ ერთი პროექტი. საკონკურსოდ არ უნდა იყოს წარმოდგენილი კვლევა, რომელიც განხორციელდა 2019 წლის იანვრამდე.
5. საკონკურსოდ არ განიხილება პროექტი, რომელმაც საპრიზო ადგილი დაიკავა ან გაიმარჯვა ფონდის ან სხვა ორგანიზატორის მიერ ადრე ჩატარებულ კონკურსში. ყალბი ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში პროექტი მოიხსნება კონკურსიდან.
6. თითოეულ გუნდს, ან მოსწავლეს უნდა ჰყავდეს ხელმძღვანელი, რომელიც შესაძლებელია იყოს მასწავლებელი, მშობელი ან მეცნიერი, რომლის ლაბორატორიაშიც მოსწავლე მუშაობს. ხელმძღვანელი პროექტზე მუშაობის მთელი პერიოდის მანძილზე უნდა იმყოფებოდეს მოსწავლესთან მჭიდრო კონტაქტში. ის უნდა იცნობდეს ყველა შესაბამის რეგულაციას, რომელიც პოტენციურად საშიშ ან სარისკო კვლევის ჩატარებას ეხება და, რომლებიც მოსწავლის პროექტთანაა დაკავშირებული. ასეთი კვლევა შეიძლება მოიცავდეს ქიმიური ან ბიოლოგიური ნივთიერებებისა და აღჭურვილობის გამოყენებას, ექსპერიმენტულ მეთოდებს, უჯრედების კულტურის, მიკროორგანიზმების ან საშიში ცხოველების/ ცხოველური ქსოვილების შესწავლას.
7. იმ შემთხვევაში, თუ კვლევა ხორციელდება ლაბორატორიაში, ან ეხება პოტენციურად საშიშ ბიოლოგიურ და კონტროლირებად ნივთიერებებს, აუცილებელია შესაბამისი რეგულაციების, შეზღუდვების ზედმიწევნით ზუსტი დაცვა და დარგის მეცნიერის ან ზედამხედველის მონაწილეობა პროექტში.

- კონკურსის მონაწილეს უფლება აქვს საკონკურსოდ წარადგინოს მხოლოდ საკუთარი ავტორობით/თანაავტორობით შედგენილი განაცხადი.

მუხლი 3. საკონკურსო განაცხადების წარდგენა

- საკონკურსოდ განაცხადი უნდა შეიცავდეს გამოგონების/კვლევის ტექსტურ აღწერილობასა და ილუსტრაციას ნახაზის/მოდელის/მაკეტის სახით.
- კონკურსის მიზნებისთვის გამოგონებად ჩაითვლება იმ ტექნიკური პრობლემის ახლებური გადაწყვეტის იდეა, რომელიც შეიძლება ეხებოდეს პროდუქტს ან პროდუქტის მიღების ტექნოლოგიას.
- ნებისმიერი პროექტი, რომელიც ეფუძნება მოსწავლის კონკურსამდე განხორციელებულ კვლევას, შესაძლოა განხილულ იქნეს როგორც პროექტის გაგრძელება/კვლევის პროგრესირება. ამგვარი პროექტების წარდგენის დროს დოკუმენტირებული უნდა იყოს ის, რომ დამატებითი კვლევა წარმოადგენს წინა კვლევის მნიშვნელოვან განვრცობას (მაგ.: ახალი ცვლადისა ან კვლების ახალი ხაზის გამოცდა). წინა ექსპერიმენტირების გამეორება იმავე მეთოდოლოგიითა და იმავე საკვლევი კითხვით, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ შერჩევის ზომა იქნება გაზრდილი, არ არის მისაღები კონკურსის ფარგლებში.
- კვლევითი პროექტი შესაძლებელია იყოს შესაბამისი დარგის მეცნიერის მიერ ჩატარებული უფრო ფართო კვლევის ნაწილი, თუმცა პროექტი, რომელსაც მოსწავლე წარადგენს, უნდა მოიცავდეს საერთო კვლევის მხოლოდ იმ ნაწილს, რომელიც საკუთრივ მოსწავლემ ან მოსწავლეებმა ჩატარეს.
- სამეცნიერო გაყალბება ან გადაცდომა არ დაიშვება კონკურსის არც ერთ დონეზე. ეს მოიცავს პლაგიატს, გაყალბებას, სხვა მკვლევრის ნამუშევრის ისე გამოყენებას ან წარდგენას, როგორც საკუთარს და მონაცემების ფალსიფიცირებას/ფაბრიკაციას.
- კვლევა უნდა განეკუთვნებოდეს შემდეგ სამეცნიერო მიმართულებებს:

- 1) ქცევითი და სოციალური მეცნიერებები;
- 2) ქიმია/ბიოქიმია/ ბიოსამედიცინო და ჯანდაცვის მეცნიერებები;
- 3) უჯრედის და მოლეკულური ბიოლოგია;
- 4) კომპიუტერული ბიოლოგია და ბიოინფორმატიკა;
- 5) დედამიწისა და გარემოსდაცვითი მეცნიერებები;
- 6) დანერგილი სისტემები;
- 7) ენერგია: ქიმიური და ფიზიკური;
- 8) საინჟინრო მექანიკა;
- 9) გარემოსდაცვითი ინჟინერია;
- 10) მასალათმცოდნეობა;
- 11) მათემატიკა;
- 12) მიკრობიოლოგია;
- 13) ფიზიკა და ასტრონომია;
- 14) მცენარეების შემსწავლელი მეცნიერებები;
- 15) რობოტიკის და ინტელექტუალური მანქანები;
- 16) კომპიუტერული სისტემების პროგრამული უზრუნველყოფა.

დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ სამეცნიერო მიმართულების/ქვეკატეგორიებში (დანართი 8).

7. გამოგონებად არ მიიჩნევა „საქართველოს საპატენტო კანონის“ მე-16 მუხლის პირველი

პუნქტით განსაზღვრული ობიექტები ესენია:

- ა) აღმოჩენა, სამეცნიერო თეორია, მათემატიკური მეთოდი;
- ბ) მხატვრული ქმნილება;
- გ) ალგორითმი, კომპიუტერული პროგრამა;
- დ) აღზრდის, სწავლების მეთოდი და სისტემა, ენის გრამატიკული სისტემა, გონებრივი ოპერაციების შესრულების მეთოდი, თამაშობის, გათამაშების წესები;

- ე) საქმიანობისა და ორგანიზების მართვის მეთოდი;
 - ვ) ნაგებობის, შენობის, ტერიტორიის დაგეგმარების პროექტი და სქემა;
 - ზ) ინფორმაციის წარდგენა.
8. ასევე საკონკურსოდ არ განიხილება პროექტები, რომლებიც წარმოადგენენ სასწავლო პროცესისათვის საჭირო სადემონსტრაციო საშუალებას, თვალსაჩინოებას ან დამხმარე ინსტრუმენტს.
 9. საკონკურსო განაცხადი წარმოდგენილი უნდა იყოს სახელმწიფო ენაზე.
 10. ილუსტრაციის სახით თანდართული ნახაზ(ებ)ი შესაძლებელია შესრულებული იყოს ნებისმიერი ფორმატის ფურცელზე. ნახაზისთვის შეიძლება გრაფიტის ფანქრების, ფერადი ფანქრების, ფლომასტერების, აკვარელების გამოყენება. შესრულების სტილი არ არის შეზღუდული. საკონკურსო განაცხადს შესაძლებელია ერთვოდეს საილუსტრაციო მაკეტი/მოდელი/ნახაზი. დასაშვებია საილუსტრაციო ნახაზის ან მოდელი/მაკეტის წარმოდგენა სპეციალური კომპიუტერული ტექნოლოგიების/პროგრამების გამოყენებით.

მუხლი 4. კონკურსის ეტაპები

1. კონკურსი ტარდება ორ ეტაპად:

ა) **კონკურსის პირველ ეტაპზე**, განაცხადის ფორმა (დანართი N2) და კვლევის გეგმა/პირველადი იდეა (დანართი N 4) (PDF ფაილის სახით) (დასკანირებული ხელმოწერებით) კონკურსის მონაწილემ უნდა გამოაგზავნოს შემდეგ ელ. ფოსტის მისამართზე: leo@rustaveli.org.ge **2020 წლის 20 მაისის 18:00 სთ-მდე.**

საკონკურსო კომისია წარდგენილ კვლევის გეგმას/პირველად იდეას განიხილავს პირველი ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით და განსაზღვრავს კონკურსის მეორე ეტაპზე გადასულ პროექტებს.

კონკურსის მეორე ეტაპზე დაიშვებიან ის კონკურსანტები, რომლებიც პირველი ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით მიიღებენ არანაკლებ 30 ქულას.

საკონკურსოდ განიხილება მხოლოდ ის განაცხადები, რომლებიც გამოგზავნილი იქნება მითითებულ ელექტრონულ ფოსტაზე.

ბ) **კონკურსის მეორე ეტაპზე**, პროექტის აღწერილობა (დანართი N5), საილუსტრაციო მაკეტი/მოდელის ან/და ნახაზის შემცველი ელექტრონული ფაილები (ფოტოები),(დასაშვებია ნახაზების დასკანერებული ვარიანტის ატვირთვა); ხელმძღვანელის და შესაბამისი დარგის მეცნიერის ან ზედამხედველის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) პროფესიული ბიოგრაფიები (PDF ფაილის სახით) კონკურსის მონაწილემ უნდა გამოაგზავნოს ელ. ფოსტის მისამართზე: leo@rustaveli.org.ge **2020 წლის 1 ოქტომბრის 18:00 სთ-მდე.**

გ) სარეგისტრაციო შიფრი მიენიჭება საგრანტო კონკურსის ელ. ფოსტაზე კონკურსის მეორე ეტაპზე წარმოდგენილ თითოეულ პროექტს და გაეგზავნება პროექტის წარმდგენს.

დ) პროექტის წარმდგენი ამობეჭდავს კონკურსის მეორე ეტაპზე მონაწილეობის შესახებ შევსებულ განაცხადს (დანართი N3) მიუთითებს **პროექტის შიფრს:** leo/.../.../20 რომელიც მიენიჭება პროექტის წარმდგენის შემდეგ, ამობეჭდავს და დაადასტურებს ხელმოწერებით.

ე) ამობეჭდილი, შევსებული, ხელმოწერებით დადასტურებული „განაცხადი კონკურსში მონაწილეობის შესახებ“ **საილუსტრაციო ნახაზთან /მოდელთან/მაკეტთან ერთად** წარდგენილი უნდა იქნას ფონდის კანცელარიაში, ხოლო რეგიონებში მცხოვრებმა მონაწილეებმა განაცხადი და საილუსტრაციო ნახაზი/მოდელთან/მაკეტთან ერთად უნდა წარადგინონ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოების (შესაბამისი რაიონის) საგანმანათლებლო რესურს-ცენტრში. **2020 წლის 5 ოქტომბრის 18:00 სთ-მდე.**

ვ) ვადის დარღვევის ან/და არასრული დოკუმენტაციის წარმოდგენის შემთხვევაში პროექტი მოიხსნება კონკურსიდან.

ზ) საკონკურსო კომისია საკონკურსო გამოფენაზე გამოავლენს გამარჯვებულებს **2020 წლის ნოემბრის თვეში**.

2. პროექტის აღწერილობის ტექსტი (კონკურსის მეორე ეტაპზე წარსადგენი) აკრეფილი უნდა იყოს MS Word-ის ტექსტური რედაქტორის გამოყენებით, ქართული უნიკოდის მეშვეობით (Sylfaen), ზომა 11, ინტერვალი 1.5. პროექტის აღწერილობა უნდა მოიცავდეს შემდეგს (სიტყვების რეკომენდებული რაოდენობა - 250):

- ა) გამოგონების/კვლევის სიახლისა და ორიგინალობის აღწერა;
- ბ) გამოგონების/კვლევის აქტუალობა და მისი პრაქტიკული გამოყენებადობა/რეალიზებადობა;
- გ) დასკვნა.

3. კონკურსის მეორე ეტაპზე საკონკურსო კომისია შეაფასებს უკვე დასრულებულ ნამუშევრებს და შეარჩევს საკონკურსო გამოფენისათვის საუკეთესო ნამუშევრების მქონე კონკურსანტებს მეორე ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების (1,2,3,4 კრიტერიუმი) მიხედვით.

4. კონკურსის ფინალზე - საკონკურსო გამოფენაზე გადასასვლელად აუცილებელი პირობაა პროექტმა მეორე ეტაპზე (მეორე ეტაპის 1,2,3,4 კრიტერიუმებში ჯამურად) მიიღოს 40 ან მეტი ქულა.

5. საკონკურსო გამოფენაზე კონკურსში შერჩეული კონკურსანტები საკონკურსო კომისიის წინაშე წარდგებიან ხანმოკლე პრეზენტაციით თავიანთი გამოგონების შესახებ. საკონკურსო კომისია გამოფენაზე გამოავლენს გამარჯვებულებსა და სპეციალური პრიზების მფლობელებს, კერძოდ, გამოვლინდება ერთი გრანპრი, პირველი, მეორე და მესამე ადგილის მფლობელი პროექტი. გრანპრით დაჯილდოებული პროექტის ავტორი გაემგზავრება საზღვარგარეთ შემეცნებითი ტურით. პირველ ადგილზე გასული პროექტის ავტორი დაჯილდოვდება 5000 ლარის ოდენობით, მეორე ადგილზე გასული პროექტის ავტორი - 3000 ლარის ოდენობით, ხოლო მესამე ადგილზე გასული პროექტის ავტორი - 2000 ლარის ოდენობით. ჯგუფურად წარმოდგენილი პროექტების დაჯილდოების შემთხვევაში შესაბამისი თანხა თანაბრად იყოფა ჯგუფის წევრებს შორის.

6. საკონკურსო კომისიას აკომპლექტებს ფონდის გენერალური დირექტორი დარგის/ქვემომართულებების დამოუკიდებელი ექსპერტებისგან. საჭიროების შემთხვევაში კომისიას უფლებამოსილია მოიწვიოს დამატებითი შესაბამისი დარგის ექსპერტი.

7. საკონკურსოდ არ განიხილება პროექტი, რომელიც არ შეესაბამება ამ წესის მე-3 მუხლის მე-7 პუნქტით დადგენილ პირობებს.

მუხლი 5. ინტერესთა კონფლიქტი

1. დაუშვებელია საკონკურსო კომისიის წევრი იყოს პირი, რომელიც არის ამავე კონკურსის მონაწილის მშობელი, ნათესავი ან მეცნიერი, რომელიც ხელმძღვანელობს მოცემულ პროექტს.

2. ნათესავად ჩაითვლება:

- ა) პირდაპირი ხაზის ნათესავი;
- ბ) მეუღლე, და-ძმა და პირდაპირი ხაზის ნათესავი;
- გ) აღმავალი ხაზის პირდაპირი ნათესავის და-ძმა;
- დ) და-ძმა, მათი მეუღლეები და შვილები.

3. დამატებითი წევრების მოწვევა რეკომენდებულია ინტერესის შესაძლო კონფლიქტის თავიდან ასარიდებლად და საკონკურსო კომისიის ექსპერტიზის გასაუმჯობესებლად.

მუხლი 6. კონკურსის ადმინისტრირების ხარჯები

1. კონკურსთან დაკავშირებული ხარჯების დაფარვას უზრუნველყოფს ფონდი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მისთვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში.

2. ფონდის მიერ შესაძლებელია დაიფაროს შემდეგი ხარჯები:
- ა) კონკურსის სარეკლამო-საიმიჯო ბანერების დამზადება და განთავსება საინფორმაციო პორტალებზე, ქ. თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში;
 - ბ) სარეკლამო ვიდეო და აუდიო რგოლის საინფორმაციო პორტალებზე, ტელე და რადიო ეთერში განთავსება;
 - გ) გრანპრით დაჯილდოებული პროექტის ავტორის შემეცნებითი ტურის დაფინანსების ხარჯი და საერთაშორისო კონკურსებში მონაწილეობისათვის შერჩეული კონკურსანტების საზღვარგარეთ მგზავრობის ხარჯი (ფონდის მიერ შესაძლოა დაფინანსდეს ვიზის, მგზავრობის, უცხოეთში ყოფნისას საცხოვრებელი და სადღეღამისო ხარჯები);
 - დ) კონკურსის ფარგლებში გამარჯვებული მოსწავლეთათვის გადასაცემი სასაჩუქრე ვაუჩერის ხარჯი;
 - ე) მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენის მონაწილეთათვის ფასიანი საჩუქრების ხარჯი;
 - ვ) საიმიჯო პროდუქციის ხარჯი;
 - ზ) მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენისა და დაჯილდოებისთვის დარბაზის დაქირავებისა და საჭირო ინვენტარით აღჭურვის ხარჯი;
 - თ) სხვა გაუთვალისწინებელი ხარჯები.